

CSONGRÁDI UJSÁG

Előfizetési árak:
Egész évre 4 korona, fél évre 2 korona, negyed évre 1 korona.
Egyes szám ára 8 fillér.
Megjelenik minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő
SZABADOS JÓZSEF

Szerkesztőség
Szentháromság-tér 2. szám.
Kiadóhivatal:
Bozó és Justin könyvnyomdája Szentháromság-tér 2. szám.

IX. évfolyam.

Csongrád, 1911. november 12.

46. szám.

Értekezlet a Csongrád-tiszaföldvári vasút ügyében.

A tervbe vett és városunkra úgy anyagi mint kulturális szempontból óriási kihatással bíró vasút minden mozzanatáról beszámoltunk eddig. Most beszámolhatunk arról, hogy az eszme termékeny talajra talált és legjobb uton halad, a megvalósulás felé.

Ezen vasút létesítése érdekében mult hétfőn a városháza tanácstermében értekezlet volt, melyen részt vettek: dr. Nagy Ottó tiszai alsó járási főszolgabíró elnöke alatt Tiszakürtől Szegedy László főjegyző, Baghy Pál tiszttartó; Szelevényről Kelemen Imre főjegyző; Csongrádról Fekete László főszolgabíró, Hegyi Antal bírósági elnök, Sólya Gyula főjegyző, dr. Buk Herman, dr. Szarka Mihály, dr. Vida Sándor, Bagossy József, Kovács Elemér képviselő testületi tagok, továbbá Tenyeri Mihály gözmalmi igazgató, Makány Gáspár ipar-területi elnök, Kukovec János, Forgó György, Hatvani Ferenc, Schwarc Ignác, Forgó G. László, Kátai Lajos és végül Farkas Mór községi mérnök előadó.

Elnöklő főszolgabíró az értekezlet megnyitása után üdvözölte a megjelenteket, majd a jegyzőkönyv hitelesítésére Fekete Lászlót és Hegyi Antalt kérte fel. Ezután előadta, hogy a Tiszakürtön szeptember hó 6-án megtartott értekezlet megbízásából Farkas Mór mérnök a tervezett vasút jövedelmezőségi számításait fogja ezen értekezleten ismertetni, melyet Farkas Mór mérnök a következőkben adott elő:

Tisztelt Értekezlet!

Midőn szerencsém van a tervbe vett Csongrád-tiszaföldvári keskenyvágányú gazdasági vasútra vonatkozó jövedelmezőségi számításokat a tisztelt értekezletnek bemutatni, az értekezlet t. tagjainak közgazdasági kérdések iránti magas intelligenciája, melylyel eltudja bírálni, hogy városunk jövő fejlődésére mily kihatással lehet oly vasút, mely által 9 oly községgel nyer városunk összeköttetést, melyek ez ideig városunkat alig keresték fel, — felment attól, hogy sablonos értekezést tartsak, azt bizonyítandó, hogy ebből ilyen és ilyen előnyök származnak. Elég ha arra utalok, hogy milyen volt városunk képe a Félegyháza-csongrádi vasút létesítése előtt és milyen most.

Áttérve a létesítendő vasútvonal jövedelmezőségi adataira, a következőket közlöm:

A létesítendő vasútvonal városunk belsőségétől a tiszaföldvári vasúti állomásig

52 km. hosszú, 76 cm. nyomtávolságú, építési tőkéje:

52 km. á 24.000 K . . . 1,248.000 K

Közúti és vasúti forgalomra berendezett vashíd . . . 1,100.000 K

Összesen: 2,348.000 K

A vasút szállítási körzetébe eső községek adatai a következők:

Csongrád 26.251 lakossal, 2000 kh. szántóföld, Szelevény 3150 lakossal, 12.379 kh. szántóföld, 254 kh. szőlő, Csépa 3519 lakossal, 3666 kh. szántóföld, 672 kh. szőlő, Tiszasas 1636 lakossal, 2036 kh. szántóföld, 317 kh. szőlő, Tiszaugh 1008 lakossal, 1853 kh. szántóföld, 157 kh. szőlő, Tiszakürt 3500 lakossal, 4516 kh. szántóföld, 1993 kh. szőlő. Inoka 1053 lakossal, 4566 kh. szántóföld, 226 kh. szőlő. Nagyrév 1576 lakossal, 3619 kh. szántóföld, 166 kh. szőlő, Cibakháza 5435 lakossal, 6390 kh. szántó, 618 kh. szőlő, Tiszaföldvár 9271 lakossal, 2000 kh. szántó, 789 kh. szőlő. Összesen 56.999 lakossal, 61.025 kh. szántó, 5187 kh. szőlő.

A vasút mentén nagyobb uradalmak is vannak, melyek marhaterenyéssel foglalkoznak export szempontból és a községektől nyert adatok szerint exportáltatik szarvasmarha és ló 820 drb, hizott sertés 1715 drb.

Valamely vasút jövedelme két tényezőtől adódik ki és pedig a vasút személy és teheráru forgalmából.

I. Személy forgalom.

Valamely létesítendő vasút várható személyforgalmának megállapítására két mód van és pedig vagy ezen létesítendő vasúthoz csatlakozó, vagy pedig a létesítendő vasúttal megegyező jellegű vasút személyforgalmára vonatkozó adatoknak a létesítendő vasútra való alkalmazása által.

Előttem fekszik a Pusztatenyő-kunszentmártoni h. é. vasút 10 évi zárszámitási adatai, melyekből kitűnik, hogy évente és kilométerenkint a személyforgalomból a bevétel átlag 2317 korona. Előttem van ugyancsak a személyforgalomra vonatkozó adatai az Alföldi első gazdasági vasútnak, mely szerint a személyforgalomból bevétel évente kilométerenkint 2436 korona (a folyóévben a már lefolyt 9 hónap az emelkedés 10—12%).

A mi vasútunk helyzete sokkal előnyösebb, mint a Pusztatenyő-kunszentmártoni és mint az Alföldi első gazdasági vasúté, mert vasútunk mentén 5187 kat. hold szőlőterület van, melyek közé a vasút bevezetetik és 12 filléres díjtétel mellett ezen szőlőterület munkásai kora tavasztól késő őszig nagyon is igénybe fogják

venni a létesítendő vasútát. Előnyösebb vasútunk helyzete még az Első alföldi gazdasági vasúténál is azért, mert mint a csatolt térképből is látható, az Első alföldi gazdasági vasútnak minden végpontja, de még a közbeeső helységei is máv., vagy az arad-csanádi vasút, vagy h. é. vasút által is összeköttetésben vannak a vasút gócpontjával, Csabával és ezek a személy forgalom egyrészt elvonják, de előnyösebb létesítendő vasútunk helyzete az Alföldi első gazdasági vasútnál azért is, mert sokkal sürűbben lakott területen vonul el. Mert míg az Alföldi első gazdasági vasút 106 km. hosszúsága mellett csak 6 községet érint, addig létesítendő vasútunk 52 km. mellett 10 községet köt össze egymással, már pedig vasút statisztikából tudott dolog, hogy az egymáshoz közel fekvő községeket összekötő vasúton sokkal nagyobb a személy forgalom, mint oly vasúton, hol a községek egymástól távolabb esnek és mindezen nagy előnyök dacára, hogy a létesítendő vasútnál semmi meglepetés a jövedelmezőség tekintetében bennünket ne érhesse, a Pusztatenyő-kunszentmártoni vasút 2317 és az Alföldi első gazdasági vasút 2436 koronás pálya kilométerenkint személy forgalma bevételeinek középszámát, 2377 koronát vesszük létesítendő vasútunk személy forgalmi bevételeitől s így e címen lesz vasútunk bevétele 124.604 K.

II. Fizető podgyász gyors- és teheráru-forgalom.

A teheráru forgalom két tényezőtől adódik ki és pedig export és import tényezőtől. Export alá kerülnek terményeink és pedig 61.025 kat. hold szántóföldnek 4 mmázsával és 5187 kat. hold szőlőnek 20 mmázsával, 820 drb szarvasmarhának 5 métermázsával, 1715 drb sertésnek 1 métermázsával számított mennyisége, mely kitesz 32.365 koronát. Az importot képezik kő, szén, téglák, épület- és tűzifa, gazdasági gépek, fűszer stb., melyek a kivitelnek 20%-át képezik, úgy hogy az összes szállítandó tehermennyiség kitesz 38.838 tonnát.

Hogy ezen mennyiség mily reális, hivatkozom arra, hogy az Alföldi gazdasági vasút még egyszer nagyobb — 106 km. — hosszúsága mellett a szállított teheráru az 1910. évben kitért 89.345, az 1909. évben pedig 92.368 tonnát, pedig az arányt véve, a létesítendő vasúton a szállítandó tonnák mennyiségét 45.000 tonnára lehet venni.

A létesítendő vasút hossza 52 km., szállítási súlypontja 26 km. és a tonna-

Táncanfolyam.

Hubert János táncitanító november hó 15-én kezdi meg táncanfolyamát az Erzsébet szálloda disztermében.

2. oldal.

kilométerenkinti díjtételek 12 fillérben véve fel, lesz e címen a bevétel 121.174 K.

Igy a vasút összbevétele lesz személyszállításból 124.604 K
teherárú szállításból 121.174 K

Összesen: 245.778 K
vagyis kilométerenkint 4700 korona, a mi teljesen megegyezik az Alföldi első gazdasági vasút kilométerenkinti jövedelmével.

Hogy a vasút tisztajövedelmét megállapíthassuk, szükséges ismernünk a vasút üzleti kiadásait, ezek több tényezőből adódnak ki, melyekre határozott adatokat szolgáltatnak az Alföldi első gazdasági vasút tapasztalati adatai; ezek szerint a vonal kilométerenkinti üzleti kiadások így alakulnak:

1. Központi igazgatás	0.0415 K
2. Pályafentartás	0.1992 "
3. Forgalmi és kereskedelmi szolgálat	0.1734 "
4. Vonatmozgósítási és műhelyi szolgálat	0.4593 "
5. Közös pályaudvar	0.0096 "
6. Különlételek	0.0482 "

Összesen: 0.9312 K

Ha már most vesszünk a tervezett vasúton naponta 3—3 rendes vonatot egy-egy irányban, akkor azok által megtett vonatkilométer kitesz évente 113.880 vonatkilométert; még számba vesszünk 1—1 teher vonatot is naponta, melyre ugyan mint ilyenre egész éven át szükség nem lesz, de mert megeshetik, hogy nagy gyümölcs és szőlő termés esetén, habár rövid ideig is, nem egy-egy, hanem esetleg két-két vagy még több tehervonat is fog közlekedni; ez kitesz évente 37.960 vonatkilométert; és így az összes forgalom 151.840 vonatkilométert tesz ki, mit a vonatkilométerre eső kiadás egységi árával véve, kitesz 141.393 K.

Ezek után az üzleti felesleg lesz
Bevétel 245.778 K
Kiadás 141.393 K

Üzleti felesleg: 104.385 K

Hogy azonban a vasút üzleti menete minden eshetőségre biztosítva legyen, üzleti tartalékalapról kell gondoskodni. (Ennek első részlete benn van a törvény értelmében a vasút építési tőkéjében és ennek nagyságát a kereskedelemügyi miniszterium állapítja meg az engedélyezés során.) Ezen üzleti tartalékalapból tartanak fenn a vasút lokomotív és kocsi-parkja, a szükséghez képest ebből szerezhetnek be új lokomotívok és kocsik. Ezen üzleti tartalékalapot én évente az üzleti felesleg 30%-ával óhajtom dotálni, így ez kitenne 31.315 koronát és így azon üzleti felesleg, mely az építési tőke annuitására volna fordítható, kitesz 73.000 koronát kerek összegben, ami a vasút 2,348.000 koronát tevő építési tőkéje 3.11%-ának felel meg.

A helyi érdekű vasútak létesítésére vonatkozó 1888. évi IV. tc. 7. §-a alapján az engedélyezendő építési tőke 10%-ára

mint állami segítségre van joga a létesítendő vasútnak. Ugyanesez ezen törvény alapján postajárat megváltás címén olyan összegre, mely a fenálló postajáratok költségeinek tőkésített összege. E kettő együtt rendszeren a létesítendő vasút 16—20%-a között mozognak. Noha a mi esetünkben még a létesítendő hidhoz, mely hadászati szempontból is igen fontos, mert Szolnok felé az utat is jelentékenyen megrövidíti (15 kméterrel), kilátásunk van nagyobb állami támogatásra, mégis, hogy teljesen biztos keretben mozoghassunk, a létesítendő vasút állami hozzájárulását, melynek ellenében az államnak a vasút jövedelméből való részesedés nem jár, a létesítendő vasút 16%-ában véve fel, ez kitesz 375.680 koronát és így az érdekeltség által fedezendő építési tőke lesz 1,972.000 korona. Ennek 65 éven át évi törlesztési hányada 5%, s így kell a tőke törlesztésre évente 98.600 korona.

Ennek fedezésére szolgál a fentebb kiszámított üzleti felesleg 73.000 korona és a létesítendő közút-vasúti hid vámjövédelme 30.000 korona, együtt 103.000 korona.

A meglevő hajóhid évi vámbevétele a mostani tarifa mellett és azon körülményt véve figyelembe, hogy a hajóhid rendszeren csak 6—7 hónapig van forgalomban, 16.000 korona. Ha a létesítendő hid vámdíjtételét mérsékelten emeljük, úgy, hogy az még ez esetben is egyenlő legyen a legolcsóbb hidvám díjtételekkel; mondjuk hogy egy kocsi átmenete a hidon 20 fillér legyen, visszajövedele ugyanannyi (így van Kunszentmártonban) és ha figyelembe vesszük, hogy így a hid egész éven át nyitva lesz a forgalomnak, akkor mindenki belátja, hogy a 30.000 koronás hidvám bevételre minden körülmények között számíthatunk és akkor bekövetkezik az az eset, hogy városunk minden oly hozzájárulás nélkül (mit sem veszítve a közjövédelméből, mert a hajóhid ez ideig sem hozott a városnak mást, mint terhet) mely költségvetését megterhelné, nyerne oly vasúti összeköttetést, mely által 9 életerős község forgalmát ide terelné és hogy ez mit jelent, arra sok-sok példa van már hazánkban. Ugyanis a létesítendő 1,100.000 koronás hid ellenében kapna városunk ugyanily összegű vasúti részvényt; ezután járna a városnak a vasút jövedelméből 3.11%-al 34.210 korona, mihez a közúti vámjövédelmet 30.000 koronát adva, állna rendelkezésre 64.210 korona, már pedig a felveendő 1,100.000 korona 65 éves ammortizációs kölcsön törlesztési hányada 55.000 korona.

Uraim! Elődeink urbérrendezéskor nem gondoltak az utódokra, ugyszólván kol-dustarisznyát kötve a város nyakába hagyták azt reánk, hogy ez mennyire áll, mutatja városunk költségvetése, ne így hagyjuk mi is itt városunkat, különösen akkor, ha az a mi megterhelhetettségünk nélkül történhetik, hanem tegyünk meg

mindent, hogy rólunk utódaink másképp emlékezzenek meg; de ezen vasút létesítésével nemcsak ezt szolgáljuk, hanem igen nagy szolgálatot teszünk a velünk élő nemzedéknek és városunknak is, mert fogalmat teremtünk és azt senki sem tagadhatja, hogy ott, a hol a forgalom, ott az élet és jólét van otthon.

A Farkas Mór mérnök által előadott fenti ismertetés az építendő közút-vasúti hidnak a vasút építési költségeibe való beállítására került szóba. Hozzá szóltak dr. Nagy Ottó, Szegedy László, Kelemen Imre, dr. Buk Herman, dr. Vida Sándor, Sólya Gyula és Farkas Mór, mely után azt határozta az értekezlet, hogy ezen részletkérdés megoldására igyekezni fognak majd egy olyan módot találni, hogy azzal az összes érdekeltek meg legyenek elégedve.

Miután még az értekezlet felkérte Farkas Mór mérnököt, hogy számításait juttassa el az érdekeltek községekhez, Csongrád község előljáróságát pedig arra kérte, hogy az előmunkálati engedély elnyerése céljából tegye meg a szükséges lépéseket a minisztériumnál, illetve kérjen kihallgatást a város országgyűlési képviselője által vezetendő küldöttség részére, az értekezlet véget ért.

HIREK.

— **Felebbezések a tisztviselők fizetés emelése ellen.** A községi tisztviselők fizetés emelése vonatkozó közgyűlési határozat elleni felebbezés határideje múlt vasárnap járt le, amely napig négy felebbezés adatott be. Az egyik, melyet Réti Ferenc nyújtott be, azzal érvel a fizetés emelése ellen, hogy a rendezett tanács úgy is rövidesen fel lesz állítva (ha ugyan lesz belőle valami) s akkor a fizetések megfelelően emelve lesznek. Egy másikban — melyet a tanácsnokok adtak be — azt mondják, hogy a tanácsnokoknak a javításból olyan kevés jut, hogy nem is tartják érdemesnek elfogadni. A harmadik, — melyet egy községi képviselő nevében egyik hivatalnok adott be, — szintén kevesli a fizetést. A negyedik pedig — melyet Szabados József nyújtott be, azon az alapon támadja meg a kérdéses határozatot, hogy abban igazságtalanul vannak emelve a fizetések. Mert míg például a segédjegyző 400 korona emelést kap, addig a IV. jegyző, aki pedig már 30 év óta van a községnél szolgálatban, csak 100 korona javítást kap. Aztán míg az egyik számtiszt, akinek nagy családja van s aki húsz év óta van alkalmazva a községnél, de nincs neki protekciója, mert csak egy szegény rézműves fia, csupán 400 korona emelést kap; ezzel ellentétben egy másik számtisztnek, aki felényi idő óta szolgál, mégis 600 korona fizetésjavítást adtak, mert protekciója volt. Vagy míg a 30 év óta szolgáló IV. jegyző csak 100 koronát kapott emelésül, addig ugyanezt az alig három hét óta rendszeresített állásban levő segédnyilvántartó is megkapta. Aztán van olyan tisztviselő is, aki személyi pótlékot élvez, s most a javításnál ezt is beszámították neki. A felebbezésben tehát az van kérve, hogy a mostani határozat megsemmisítésével egy újabb, igazságosabb emelést rendszeresítsen a képviselő testület.

— **A legényegylet mulatsága.** A katolikus földműves ifjusági egylet múlt vasárnap este tartotta évi szokásos szent Imre ünnepélyét. A mulatságon szép számú közönség gyűlt egybe, s mindvégig érdeklődés kísérte a szereplők előadását. Az elnöki megnyitó után Szabados

Csak a
minőség

révén lett
világhírű
a valódi

PALMA
kaucsuk-cipősarok

A higienikus
Palma kaucsuk
ágybetét
minősége
elsősorú

Rozika szavalta el „A celli búcsú” c. költeményt. Szavalata elismerést aratott. Utána Bori Sándor szavalata következett „A hazáról.” Előadása lelkesítő volt. Cseh Annuska „Az irgalom” című elbeszélő költeményt igen természetes előadásban adta elő. Fodor Annuska szavalata, aki a „Petike” című verset mondotta el, igen jó volt. Előadásába egészen beleélté magát. Varga János pedig a „Pipás kántort”, Tompa Mihálynak e remek költeményét adta elő, elismerés mellett. Szakál Mariska cimbalom játékánál nagy kár volt, hogy a cimbalom nem volt kellően felhangolva. Egyébként játékaival és dalával tetszést aratott. Vedres Béla káplán felolvasása nagyban emelte az ünnepély sikerét. Dr. Hantos István tárogató játéka gyakorlott érzékre vall, s a hallgatóság a legnagyobb elismerésben részesítette. A triolog, melyet Palásti Antal, Kollársz Kálmán és Baranyi István adtak elő, könnyekig kacagató volt. A szereplők úgy alakítottak, mintha az életben is folyton ezt csinálnák. Múson kívül Kálmár Illés kántor énekelt mély csengésű hangján. Szólóját viharos tetszés jutalmazta. Általában elmondhatjuk, hogy a közönségnek olyan élvezetes estélyben volt része, mely soká emlékezetes fog maradni.

— **Ajándék.** Hitter Milán, ki városunkban Csemegi Károly-utca 8. szám alatt kenyérgyárat nyitott, első sütése alkalmával a szent Antal szegényeinek 20 pompásan sikerült kenyeret ajándékozott.

— **Tehát mégsem szabad gyilkolni.** Achim András békéscsabai parasztkirály gyilkosait, az úri osztályhoz tartozó Zsilinszky gyerekeket, a szintén urakból álló gyulai esküdtzsek a nyáron fölmentette a gyilkosság vádját alól. Fölmentette pedig azokat az úri gyilkosokat, akik a paraszt Achim lakására botokkal és pisztolyokkal felfegyverkezve, engedelem nélkül betörték és őt, mint a veszett kutyát, lelőtték. Fölmentette pedig azon indokolással, hogy tettüket önvédelemből követték el. Ezt a politikai ellenszemből származott ítéletet, melyet annak idején felháborodva fogadott minden jobb érzésű ember, a legfelsőbb bíróság, a magyar királyi kuria kedden megsemmisítette, kimondván azt, hogy a gyulai esküdtzsek ítélete, — az urak bíráskodása a paraszt ellen, — elfogult és igazságtalan volt. Épp ez oknál fogva, hogy ilyen igazságtalan ítélet ismét meg ne születessen, a gyilkosság bünpörének tárgyalásával a budapesti esküdtzbíróságot bízta meg. A kuria ezen ítéletével tehát kimondta azt, hogy „az én házam az én váram,” s oda gyilkolási szándékából senkinek belépni nem szabad. A Zsilinszky-fiúk embert öltek, ha mindjárt paraszt volt is az, melyért bűnhődniök kell, mert miféle igazság volna az, hogy az urak büntetlenül kedvükre lövöldözhetnek le a parasztot, ha az velük nem egy véleményen van.

— **A szentesi repülő mutatóvány.** Kvasz András aviatikusnak mult vasárnap délután, a szentesi csordajáráson, bemutatott repüléséről a fővárosi lapok azt írták, hogy az nagyszerűen sikerült, mert Kvasz nyolcszor felszállt s mindannyiszor 30—50 méter magasságban gyönyörű ívekben repülte körül a „katonai gyakorlóteret.” Ezzel szemben a tényállás az, hogy Kvasz háromnegyed négytől öt óráig nem nyolcszor, hanem kilencszer szállt fel, azonban a repülésre kijelölt legelőt nem repülte körül, hanem csupán a Csongrád-szentesi vasút mellett körülbelül 700—800 méter hosszúságú területen produkálta magát: előre és vissza, olyanformán, hogy a hangártól kiindulva pár száz métert a földön gurult a repülőgép, majd körülbelül 4—5 méter magasságig felemelkedve repült; mikor pedig a legelő szélehez közel járt, ismét leszállt a földre, ahol guruló helyzetben, a földet szántva, fordult vissza. Hogy mennyire nem felel meg a valóságnak a 30—50 méteres magasság, legjobb bizonyíték rá a csordakút, mely mellett elrepülve, annak kutagásánál a repülőgép magasabban soha nem járt, hanem mindig alacsonyabban. Ez pedig öt méternél nem magasabb. Az utolsó, vagyis a kilencedik felszállásnál Kvasz utitársat is vitt magával, a repülőgép azonban a kettős terhet nem bírta felvinni, csak a földön gurult tovább. A nézők számát szemtanúk 10—15 ezer főre teszik. Anyagilag tehát repülés elég jól sikerült.

— **Érdemes megfigyelni,** hogy a közönség mily bizalommal van az osztálysorsjegyek iránt. Ez magyarázatot talál abban, hogy a sorsjegyek huzásánál a kormány gyakorolja az ellenőrzést. Oly sok ember jutott már osztálysors-

jegy által vagyonhoz, hogy jó szolgálatot véltünk tenni, amidőn t. olvasóinknak ajánljuk, hogy a november 16-án kezdődő játéka rendelkeznek sorsjegyet Kiss Károly és Társa bankházában, Budapest, Kossuth Lajos-utca 13., mert köztudomású, hogy: „Kiss szerencsése Nagy”.

— **Felülfizetések.** A csongrádi kath. földműves ifjúsági egyesület november hó 5-én tartott szent Imre ünnepélynél egybekötött táncmulatsága alkalmával felülfizettek: N. N. 9 K, Hegyi Antal 5 K, dr. Szarka Mihály 3 K 20 f, Sövényházy Antal 2 K, Kovács József 2 K, Vedres Béla 2 K, Szabados József, Máté Jánosné, Németh Imréné, Boda Márton, Deák Péter, Szabó Sándor, dr. Sörös Miklós, Kátai Ferenc, Hajdú János, N. N., N. N., Szilber János, Buzder János 1—1 K, Pintér Pál 60 f, Szatmári Imre 20 fillért. Midőn kötelességszerűen a felülfizetésekről e helyen elszámolunk, egyben egyesületünk nevében hálás köszönetet is mondunk. Elnökség.

— **Idült alkoholizmushoz szenvedőknél** a természetes **Ferenc József**-keserűvíz megfizethetetlen. Ha iszákos emberek naponkint reggeli előtt egy-egy borospohár valódi Ferenc József-keserűvizet isznak, nyelvük megtisztul, a halántékokon érzett nyomasztó fájdalom megszűnik és az étvágy csakhamar megjavul. A Ferenc József víz állandó használata mellett a beteg nem kívánja annyira az alkoholt, mint annak előtte. — Kapható gyógyszerárakban és fűszerkereskedésekben. A Szétküldési-Igazgatóság Budapestben.

— **Szerencsétlenség a Tiszán.** Forgó József gazdálkodó szerdán reggel a mámai réti kompon kocsijáratát akart menni a rétbe. Mikor a kompon elindult, a Forgó lovai egy előttük álló kocsin levő szénából enni kezdtek. Ezért egy fiú, Drahota Márton, orron ütötte az egyik lovat, mire az meghökölve, a kocsit annyira visszahajította, hogy az a kompról a Tiszába zuhant a rajta ülő Forgóval együtt. A kompon levő emberek annyira megrémültek a jelenettől, hogy ijedtükben csak bámulták, mint nyeli el a víz a kocsit által magával rántott lovakat és gazdájukat, akit a rajta volt suba is húzott lefelé. Végre Nagy Mihály révész és Tóth Pál János tanyai lakos lakikba ugrottak és sikerült is nekik az akkor már-már elmerülő Forgó kezét a víz alatt megfogni, s őt a vízből kimenteni. A lovak azonban, melyek értékét 2000 koronára becsülik, a Tiszába fuladtak.

Válasz az üzenetre.

Olvastam a Csongrádi Ujságban, hogy Farkas Mór mérnök úr azt üzenté a multkorai levélre, hogy a magyar parasztnak van legjobb dolga a világon.

De hogy miért van legjobb dolga, az nincs megmondva.

Bizony jó volna, ha így volna, de hát nem így van. Hogy azonban rövid legyen, én meg azt üzenem Farkas mérnök úrnak, hogy ha olyan nagyon jó dolguk volna a parasztagadnak, mint ahogy állítani teszik, úgy nem szaporodna az adósságuk a takaréokban, meg a pesti bankokban minden évben és nem lehetne olvasni a helybeli lapokban azt a sok árverési hirdményt, melyekben az áll, hogy egyik-másik takaréknak megint árvereztetni valamelyik parasztagada feje fölül a birtokot, mert az már nem bírja fizetni a kamatokat sem. Ez az igazság.

Egy parasztagada.

Kiadók és laptulajdonosok: BOZÓ ÉS JUSTIN.

Bozó és Justin könyvnyomdája.

Közszégi hirdmények.

A tapasztalat azt mutatja, hogy a bortörvénybe ütköző kihágások elkövetésére legalkalmasabb a szüret ideje és az ezt követő időszak, miért is fontos, hogy ezen alkalommal a hatóságok és a közönség figyelme a bortörvény fontosabb rendelkezéseire különösen is felhívassék. Elrendeltetik, hogy a bortörvény 13. §-ában említett s kellő példányban rendelkezésre bocsátott nyomtatványban az említett § szerinti kifüggesztése ellenőriztessék és a mulasztók feljelentessenek. A mustot vagy bort cukrozni tilos. Erre kivételesen engedélyt adhat a kerületi m. kir. szőlőszeti és borászati felügyelő. Édes bor készítése céljából a mustba vagy borba cukrot

tenni feltétlenül tilos, erre tehát egyáltalában nem kaphat senki sem engedélyt. Törköly bort, csigert, lőrét csakis azoknak a kisebb szőlőbirtokosoknak szabad készíteni, akiknek 4 kat. holdnál nagyobb szőlőjük nincs és akik boreladással vagy borméréssel nem foglalkoznak. Azonban ezek is csak a saját termésű szőlőjük törkölyéből és csakis a saját házi szükségletük fedezésére készíthetnek törköly bort. Törköly bort forgalomba hozni tilos. Aki törköly bort akar készíteni, tartozik ezen szándékát legalább 48 órával előbb a közszégi előjárásnak írásban vagy szóval bejelenteni. A törköly bort tartalmazó hordókat Törkölybor felírással kell ellátni és a többi hordótól elkülönítve kell tartani. A bortörvénybe ütköző kihágások szigorúan büntetettek. A büntetés 3 hónapi elzárásig és 1000 korona pénz-büntetésig terjedhet.

A szőlők közötti kerületi szőlészeti állásra, amely 300 korona évi készpénz javadalmazással van összekötve, ezennel pályázat hirdetetik.

Felhívtnak az okl. szőlészeti, miszerint ezen állásra pályázati kérvényeiket 1911. évi december hó 10-ik napjáig a közszégi iktatói hivatalba adják be.

5424/911. tkvi sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A csongrádi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy gr. Károlyi Mihály és családja kímendött Csongrád városi takarékpénztár és Csanytelek község végrehajtóknak Kajtár Jánosné Vincze Mária elleni 325 korona s jár., 3600 korona s jár. és 230 korona s jár. iránti végrehajtási ügyében a szegedi kir. törvényszék területén fekvő s a csanyteleki 398. sz. betétben A. II. 2. 3. sorsz. alatt felvett 1662., 1663. hrzi sz. jószágtest 4730 korona utóajánlati mint kiküldési árban 1911. évi november hó 23-ik napjának délelőtti 9 órájkor a csanyteleki község házában árverés alá fog bocsátatni, de a beígért áron alul nem adatik el.

Venni szándékozók tartoznak a kiküldési ár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételárat három egyenlő részletben és pedig az elsőt az árverés napjától számított 30, a másodikat 45 s a harmadikat 60 nap alatt, mindig az árverés napjától számított 5% kamatával együtt a csongrádi kir. adóhivatálnál, mint bírói letétpénztárnál lefizetni s a vétel után járó kincstári illetéket viselni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Kelt Csongrádon, 1911. évi október hó 14-én, a kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóságnál. Dr. Kone sk. kir. járásbíró.

A kiadmány hitelűl:

Lajos sk.

kir. tkvvezető.

Eladó ház. Hajdú Józsefnek Iskola-utca 19. számú háza ssabadrakéból eladó. Értekezni lehet a tulajdonossal az eladó háznál.

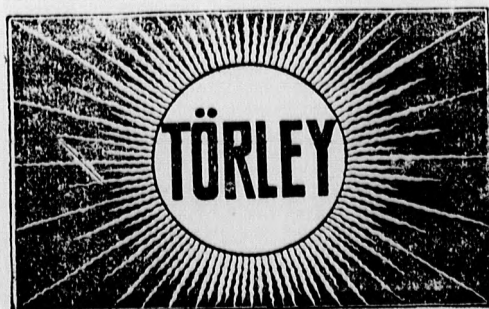
Aki kellemes,

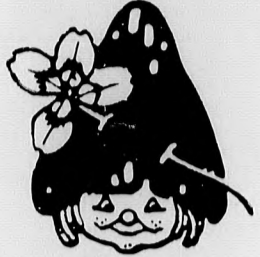
egyenletes meleg lakást óhajt,
az rendeljen tűzálló agyagból
... készült eszerépkályhát ...

MÁZURA VILMOS

eszerépkályha, takaréktűzhely, fűrdőkád, fertőtlenítő zománcozott falburkolat és minden e szak... mába vágó munka készítőjénél ...

Szentesen, a vasútállomás mellett.

CERES-DIJ-KIÍRÁS

K 30.000.

Azon célból, hogy a CERES-ételsirt ott is bevezessük, ahol azt régi szokásból vagy megokolatlan előítéletből kifolyólag még nem használják, azon kéréssel fordulunk hű vevőinkhez, akik meggyőződésből és praktikus tapasztalataik alapján használják ezen cikket, miszerint a következő kérdésekre válaszolni sziveskedjenek:

1. Mi késztette Önt arra, hogy a Ceres-ételsirral kísérletet tegyen? 2. Milyen előnyei vannak ezen ételsirnak más ételsirokhoz szemben? 3. Mely előnyei teszik azt Önre nézve nélkülözhetetlenné? 4. Ismerőseit hogyan győzi meg ezen előnyökről?

Ezen kérdésekre vonatkozó jó válaszokra a következő díjakat tűzzük ki, amelyek ki sorsoltatnak:

1 díj á K 1000 = K 1000	20 díj á K 100 = K 2000
10 díj á K 200 = K 2000	1000 díj á K 20 = K 20000

Azon pályázók között, akik a feleletek külalakja és tartalma folytán különösen jó válaszokat küldenek be, a következő nyeremények kerülnek kiosztásra:

1 nyeremény á K 1000 = K 1000	5 nyeremény á K 200 = K 1000
2 nyeremény á K 500 = K 1000	20 nyeremény á K 100 = K 2000

Összesen	K 3000	K 22.000	K 2000	K 3000
-----------------	---------------	-----------------	---------------	---------------

Egy pályázati bíróság, melynek összeállítását annak idején az ujságokban közölni fogjuk, el fogja dönteni, mely válaszok fognak a 25.000 horonát hitevé díjak hioszthatása céljából hisorsoltatni és mely pályázók hajják meg a 28 nyereményt, melyek összege 5000 horona. **K 30.000.**

Ezen pályázaton mindazok résztvesznek, ahik a fenti négy kérdésre vonatkozó jó választ alantí cégnek leghésőbb 1911. évi november hó 15-ig behűdih és legalább öt papírszalaggal (fél hg.-os Ceres-hocháh vagy csomagohról) azt igazolják, hogy a mi Ceres-ételsirunkat fogyasztják; minden további öt szalagért a jó válaszok behűdöje egy-egy további sorszámot hap és ezáltal a sorsolásnál heffős, illetve többszörös esélye van.

A húzás a jegyzői szabályzat 88. szakasza értelmében a cs. k. közjegyző, dr. Kopetz H. R. úr jelenlétében s irodájában 1911. évi december hó 20-án délelőtt 10 órakor fog megtartatni. A nyertesek a díjakat azonnal megkapják, minden levonás nélkül. Az összes nyertesek jegyzőke kinyomatatik és kívánatra bárkinek bekűldetik.

SCHICHT GYÖRGY R.-I. „Dij-pályázat“ Aussig, BÖHMEN.

Millió ember használja

Köhögés

rekedtség, kataruss, elnyálkásodás és számarhurut ellen a Kaiser-féle MELLKARAMELLAT három fenyű védjeggyel. — 6050 közjegyzőileg hitelesített okirat orvosok és magánosok részéről bizonyítja a szer biztos hatását.

Csomagja 20 és 40 fillér, doboz 60 fillér.
Csongrádon kapható Barna Henrik és Berkovits Mór gyógyszerárában.

„M-i-i-t?“ — Papa megengedte! Hisz' valódi JACOBI-féle Antinicotin-cigarettafüvek fadobozban!

Vigyázzon Csakis a „JACOBI“ jelzéssel valódi!

BRÁDY-féle gyomor-cseppek

a Máriacelli Szűz Mária védjeggyel ellátva, melyeket „Máriacelli gyomor-cseppek“-nek nevez a nép, 30 esztendő óta úgy beváltak, hogy nélkülözhetetlenek minden háztartásban. E cseppeknek utolérhetetlenül jó hatása van emésztési zavaroknál, azután pártatlan gyomorrontás, gyomorfégés, székrekedés, fej- és gyomorgörösök, emelygés, szedülés, hányás, álmatlanság, kólíka, vérszegénység, sápkór stb. ellen.

Kapható minden gyógyszerárában. Egy nagy üveg 1 K 60 f, kis üveget 90 f, 6 üveget 5 K 40 f, 3 nagy üveget 4 K 80 f bekűldése után küld franco: Brády K. gyógyszerárára a „Magyar Királyhoz“ Bécs, I. Fleischmarkt 2., Depot 5.

Ugyeljünk a védjegyre, amely a Máriacelli Szűz Mária-t ábrázolja, a vörös színű csomagolásra és az aláírásra, amely az oldalt levő kép másolata és utasítsunk vissza minden utánzatot.

Fizetéses és tanuló leányokat

női divat szalonombá azonnal felveszek. Keleti Juliska (Jegenye utca sarok, Ehrlich-féle ház).

Amerikai fogműterem

Csongrád, Szentesi-körút 16. sz. Néhai dr. Borsos-féle ház.

Szájpadlás nélküli

műfogak

és

fogsorok.

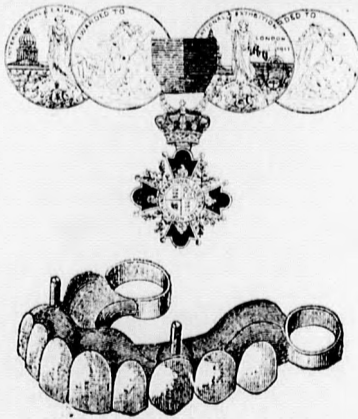
Kautschuk,

arany,

platina

hidak,

amelyeket nem kell, de nem is lehet kivenni.

Arany,
platina
ezüst,
aluminium,
celluloid koronák.
Arany lemezes
porcellán
fogak és fogsorok.

Foghúzás a legnagyobb szakavatottsággal.

Lelkiismeretes munka, 40 évi gyakorlat alapos ismereteivel.

Óh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Doboza 1 kor. és 2 kor. Próbadoz 50 fill.

Fő- és szétküldés! raktár:

„NÁDOR“ gyógyszerár

BUDAPEST, VI. Váci-körút 17. sz.

Kapható Csongrádon:
Barna Henrik, Löw Adolf és Berkovits Mór
gyógyszerárában.

Éljen!

Egger mellpasztillája csakhamar meggyógyított!